

Utbildningsvetenskaplig kärna, Fritidshemmets och skolans samhälleliga roll, allmändidaktik och det demokratiska uppdraget

Educational Sciences, The societal role of school-age educare and
school, general didactics and the task of democracy
12.5 hp

Programkurs

971G44

Gäller från: 2024 HT

Fastställd av	Huvudområde	
Utbildningsvetenskaps nämnd för kursplaner	Didaktik	
Fastställandedatum	Utbildningsnivå	Fördjupningsnivå
2023-10-16	Grundnivå	GXX
Reviderad av	Utbildningsområde	
	Undervisningsområdet	
Revideringsdatum	Ämnesgrupp	
	Utbildningsvetenskap/didaktik allmänt	
Gavs första gången	Gavs sista gången	
HT 2024		
Institution	Ersätts av	
Institutionen för beteendevetenskap och lärande		

Kursen ges för

- Grundlära­r­pro­gram­met med inriktn­ing mot arbete i fritidshem

Lärandemål

Efter avslutad kurs skall den studerande kunna

- redogöra för grunddragen i skolans och fritidshemmets historiska framväxt och förändrade kunskapstraditioner i relation till profession, familj, barn, barndom och fritid
- identifiera centrala kunskapsområden inom didaktik
- redogöra för grundläggande delar i samhällets styrning av skolan och fritidshemmet
- diskutera begreppet kunskap och på vilka grunder kunskap väljs ut och organiseras i fritidshem och skola
- diskutera läraruppdraget i relation till styrdokument, FN:s barnkonvention samt barn som demokratiska aktörer
- diskutera innebörden av skolans värdegrund och lärares yrkesetik
- redogöra för hur sociala kategorier bidrar till inkludering, exkludering och kategorisering i ett historiskt och samtida perspektiv
- visa grundläggande färdigheter i vetenskapligt skrivande.

Kursinnehåll

Kursen består av fyra delområden:

I första delen behandlas skolans och fritidshemmets historiska framväxt. Skolans och fritidshemmets olika samhälleliga funktioner och uppdrag såsom lärande, fostran, omsorg och barns fritid problematiseras både ur ett historiskt och samtida perspektiv.

I andra delen behandlas utbildningssystemets och fritidshemmets funktion i samhället genom att belysa olika perspektiv på barn/elever, läraruppdraget, lärande och undervisning. Den politiska styrningen problematiseras ur ett lokalt, nationellt och internationellt jämförande perspektiv med tonvikt på demokratis grunder, grundläggande värden, medborgarskap samt i förhållande till fritidshemmets och utbildningssystemets organisation.

I tredje delen behandlas didaktikens grunder, liksom normativa och kritiska perspektiv på undervisningen. Det didaktiska kunskapsområdet berör frågor relaterade till vetenskapligt förhållningssätt, filosofi och metodik i förhållande till undervisning. I kursen introduceras därför läroplansteori och pedagogisk filosofi, centrala kunskapsfält som didaktiken drar nytta av.

Den fjärde delen handlar om skolans värdegrund och värdepedagogik. Centralt är relationen mellan ålder, genus, etnicitet, klass, sexualitet, funktionalitet liksom begrepp som normalitet och avvikelse. Skolans och fritidshemmets roll i förhållande till samhällets inkludering, exkludering, och kategorisering av elever problematiseras. Vidare diskuteras lärares yrkesetik utifrån det demokratiska uppdraget. Under kursen introduceras även akademiskt skrivande samt referensteknik med betoning på allmän formalia.

Undervisnings- och arbetsformer

Undervisningen sker i form av föreläsningar, seminarier, arbete i grupp och självständiga studier.

Examination

Kursen examineras genom hemtentamen, portfolio, muntlig redovisning med skriftligt underlag samt en muntlig gruppuppgift.

Gäller för alla kurser oavsett betygsskala.

- Studerande som underkänts två gånger på kursen eller del av kursen har rätt att begära en annan examinator vid förnyat examinationstillfälle.

Om kursen har tregradig betygsskala (U – VG) gäller följande:

- Studerande som godkänts i prov får ej delta i förnyat prov för högre betyg.

För kurser där obligatoriska moment ingår gäller följande:

- Om det finns särskilda skäl, och om det med hänsyn till det obligatoriska momentets karaktär är möjligt, får examinator besluta att ersätta det obligatoriska momentet med en annan likvärdig uppgift.

Om LiU: s koordinator för studenter med funktionsnedsättning har beviljat en student rätt till anpassad examination vid salstentamen har studenten rätt till det.

Om koordinatören har gett studenten en rekommendation om anpassad examination eller alternativ examinationsform, får examinator besluta om detta om examinator bedömer det möjligt utifrån kursens mål.

Examinator får också besluta om anpassad examination eller alternativ examinationsform om examinator bedömer att det finns synnerliga skäl och examinator bedömer det möjligt utifrån kursens mål.

Betygsskala

Tregradig skala, U, G, VG

Övrig information

Planering och genomförande av kurs skall utgå från kursplanens formuleringar. Den kursvärdering som skall ingå i varje kurs skall därför behandla frågan om hur kursen överensstämmer med kursplanen.

Kursen bedrivs på ett sådant sätt att likvärdiga villkor råder med avseende på kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Om det föreligger synnerliga skäl får rektor i särskilt beslut ange förutsättningarna för, och delegera rätten att besluta om, tillfälliga avsteg från denna kursplan.

Om undervisnings- och examinationsspråk

Undervisningsspråk visas på respektive kurstillfälle på fliken "Översikt".

Examinationsspråk relaterar till undervisningsspråk enligt nedan:

- Om undervisningsspråk är svenska ges kursen i sin helhet eller till stora delar på svenska. Observera att även om undervisningsspråk är svenska kan delar av kursen ges på engelska. Examinationsspråk är svenska.
- Om undervisningsspråk är svenska/engelska kan kursen i sin helhet ges på engelska vid behov. Examinationsspråk är svenska om kursen ges på svenska eller engelska om kursen ges på engelska.
- Om undervisningsspråk är engelska ges kursen i sin helhet på engelska. Examinationsspråk är engelska.